

MUSIQA TA'LIMIDA INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING SAMARADORLIGI

Ramazonova Ziynat Ulug'bek qizi

Navoiy davlat universiteti "Musika ta'limi" yo'nalishi

Ilmiy rahbar: Umurzoqova Laylo Baxtiyor qizi

Navoiy davlat universiteti v.b.dotsenti

Annotatsiya: *Mazkur maqolada musiqa ta'limi jarayonida innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llashning nazariy va amaliy asoslari yoritilgan. Zamonaviy ta'lim sharoitida interfaol metodlar, raqamli texnologiyalar va shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida tashkil etilgan musiqa mashg'ulotlarining o'quvchilarning ijodiy faolligi, musiqiy tafakkuri va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishdagi samaradorligi tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida innovatsion texnologiyalarning musiqa ta'limidagi ahamiyati, ularning ta'lim sifati va natijadorligiga ta'siri ilmiy jihatdan asoslab beriladi.*

Kalit so'zlar: *Musiqa ta'limi, innovatsion pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, raqamli ta'lim, ijodiy kompetensiya, ta'lim samaradorligi*

Hozirgi globallashuv va axborotlashuv jarayonida ta'lim tizimi oldiga yangi talablar qo'yilmoqda. Ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni qo'llash, zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida darslarni tashkil etish bugungi kunning dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa musiqa ta'limi sohasida innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish o'quvchilarning estetik didini, ijodiy tafakkurini va musiqiy madaniyatini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Musika ta'limi shaxsni har tomonlama rivojlantirishga xizmat qiluvchi muhim fanlardan biri bo'lib, u nafaqat musiqiy bilim va ko'nikmalarni, balki ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni ham shakllantiradi. Shu sababli musiqa mashg'ulotlarini samarali tashkil etishda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish pedagog oldida turgan muhim vazifalardan biridir.

INNOVATSION PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR TUSHUNCHASI

Innovatsion pedagogik texnologiyalar deganda ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, o'quvchilarning bilish faolligini oshirish va mustaqil fikrlashini rivojlantirishga qaratilgan zamonaviy metodlar, vositalar va shakllar majmui tushuniladi. Pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonining maqsadi, mazmuni, metodlari va natijalarini uzviy bog'liq holda tashkil etishni nazarda tutadi.

Musiqa ta'limida innovatsion texnologiyalar interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, loyiha asosida o'qitish, muammoli ta'lim va reflektiv yondashuvlar orqali

amalgam oshiriladi. Ushbu texnologiyalar o‘quvchilarning dars jarayonida faol ishtirok etishini ta’minlab, ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

MUSIQA TA’LIMIDA INTERFAOL METODLARNING AHAMIYATI

Interfaol metodlar musiqa ta’limida o‘quvchilarni faollashtirish, ularning darsga bo‘lgan qiziqishini oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Aqliy hujum, klaster, rol o‘ynash, musiqiy improvizatsiya kabi metodlar o‘quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantiradi. Musiqa darslarida interfaol metodlardan foydalanish orqali o‘quvchilar musiqiy asarlarni mustaqil tahlil qilish, ularni ijro etish va baholash ko‘nikmalariga ega bo‘ladilar. Natijada dars jarayoni jonli, qiziqarli va samarali tashkil etiladi.

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING MUSIQA TA’LIMIDAGI O‘RNI

Zamonaviy ta’lim tizimida raqamli texnologiyalardan foydalanish keng imkoniyatlar yaratmoqda. Musiqa ta’limida audio va video materiallar, virtual musiqiy asboblari, notani o‘rganishga mo‘ljallangan dasturlar o‘quvchilarning mustaqil ta’lim olishiga yordam beradi. Masofaviy ta’lim sharoitida raqamli texnologiyalar musiqa fanini samarali o‘qitish imkonini yaratadi. Onlayn platformalar orqali o‘quvchilar musiqiy mashqlarni bajarish, asarlarni tinglash va tahlil qilish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

IJODIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH

Innovatsion pedagogik texnologiyalar o‘quvchilarda ijodiy kompetensiyani rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Loyiha ishlari, guruhij ijro va improvizatsiya mashqlari orqali o‘quvchilar o‘z ijodiy g‘oyalarini erkin ifodalashga o‘rganadilar. Musiqa ta’limida ijodiy yondashuv o‘quvchilarning musiqiy tafakkurini, estetik didini va sahna madaniyatini shakllantirishga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, musiqa ta’limida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish ta’lim samaradorligini oshirish, o‘quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirish va musiqiy kompetensiyalarini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. Zamonaviy pedagog musiqa ta’limida innovatsion yondashuvlarni qo‘llash orqali yuqori natijalarga erishishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullayeva M. Musiqa ta’limi metodikasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
2. Azizxodjayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: TDPU, 2018.
3. Selevko G.K. Sovremennyye obrazovatel’nyye tekhnologii. – Moskva, 2005.
4. Bepalko V.P. Pedagogicheskaya tekhnologiya. – Moskva, 2006.
5. UNESCO. Digital learning and music education. – Paris, 2022.